С Т А Н О В И Щ Е

от д-р Надя Георгиева Бояджиева, професор по „Международно право и международни отношения“ в Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски”

Член на научно жури съгласно Заповед № РД-0969/04.07.2014 г. на Директора на Института за държавата и правото проф. д-р Цветана Каменова

за присъждане на образователната и научна степен „доктор” на Юлиан Борисов Комсалов, задочен докторант в Институт за държавата и правото при Българска академия на науките, Секция по международноправни науки

с дисертационен труд на тема:

МЕЖДУНАРОДНОПРАВНИ АСПЕКТИ НА СУВЕРЕНИТЕТА В РАМКИТЕ НА ПРАВОМОЩИЯТА НА ИНСТИТУЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

1.Обща характеристика на дисертационния труд.

В структурен план разработеният от докторанта Юлиян Комсалов дисертационен труд съдържа всички необходими компоненти на едно добре построено изложение, състоящо се от увод, четири глави, заключение и списък на използваната литература, в общ обем от 258 стандартни машинописни страници. Възприетата структура е съразмерна, като всяка глава е разделена на параграфи, оформящи различни проблемни кръгове. Тази структура отразява многоликостта и сложността на избраната тема и едновременно с това допринася за общото положително впечатление за стройност, логичност и прегледност на работата.

Темата е безспорно дисертабилна – тя позволява на докторанта да разгърне съжденията си върху концепциите за суверенитета през призмата на Европейския съюз и последиците за държавите-членки. Изборът на тази модерна тема говори за увереност на разработващия и за готовността му да защитава своите становища, които невинаги са в унисон с концепциите на утвърдени специалисти по избраната тематика, както е видно от изложението.

Поради комплексния и интердисциплинарен характер на темата е естествено привличането и използването в изложението както на характерните за хуманитарните науки методи, така и на специфичните за международното право, за правото на ЕС, за международните отношения методи. Сред тях водещо място имат нормативният, позитивно-правният, формално-логическият, сравнителният и системният подход.

Впечатлява и широката гама на използваната специализирана литература, включваща изключително богат набор от трудове на български и чужди автори – специалисти по проблематиката, както и сборници със съдебна практика.

В представения дисертационен труд Юлиан Комсалов демонстрира отлична теоретична подготовка, овладяни умения и качества да приложи знанията си и от практиката и от специализациите в чужбина в едно цялостно, задълбочено и с практическо приложение научно изследване.

II. Оценка на научните приноси и на практическите резултати на дисертационния труд.

Без да се спирам детайлен анализ на отделните акценти в четирите глави на дисертационния труд, ще отбележа, че научно-изследователските задачи са разрешени успешно, тезите и изводите са представени задълбочено, което налага извода за сериозно отношение към темата. Предизвикателна сама по себе си, темата изисква не само отлична теоретична подготовка и ерудиция, но и познаване на постиженията на българската и чуждата специализирана литература в областта, което е демонстрирано в достатъчна степен. Цялото изложение е изпълнено с критичния поглед на младия юрист и неговият стремеж към провокиране на научна дискусия, отразяваща постиженията на съвременната правна наука и духа и тенденциите в международната среда през 21-столетие.

С тези въвеждащи наблюдения, имащи предназначението да представят дисертационния труд, тук ще посоча част от по-важните приноси на изследването.

1. Най-важният принос на този богат като тематичен обхват дисертационен труд, който е безспорен, е свързан с опита - успешно реализиран, да се представи

цялостна картина на правната природа на ЕС и на влиянието на неговите институции върху суверенитета на държавите-членки.

2. Актуалният проблем е поставен в контекста на промененото понятие за суверенитет в системата на международните отношения днес.

3. Направен е успешен опит за задълбочен анализ на самата концепция за суверенитета от позициите на съвременността. Отделено е важно място на академичния дебат в становищата на специалистите от България и чужбина, изводите са добре аргументирани.

4. Както неведнъж подчертах, работата се отличава с критичност и модерни схващания по възприемани като утвърдени тези и становища в специализираната литература. Такъв подход е демонстриран и при изследването на работата на Съда на ЕС. С оригиналност е изследвано политическото му влияние като е отделено необходимото внимание на факторите, предопределящи успеха на неговите доктрини.

5. Новаторство отличава и предложения анализ в глава четвърта относно въздействието на ЕС върху суверенитета на държавите-членки и по-специално на степента на въздействие на информационния поток на постиженията на правото на ЕС върху формиранео на нагласите на избирателите в отделните държави-членки към ЕС. Тук в изводите се налага отново критичният тон на докторанта: “Няма единна стратегия на ниво ЕС и политическото ръководство на държавите–членки не успява да издейства положително представяне на Съюза чрез съответна комуникация със средствата за масово осведомяване…“, стр.191).

Основните изводи, систематизирани в заключението (стр.220-229), се отличават със задълбоченост, логичност и критичност. Те са правилни и синтезират успешно водещите тези в отделните глави от изложението.

Гореизброените са само част от приносите на дисертационното изследване, и те в никакъв случай не изчерпват многоаспектния характер на приносите в различни научни направления; те имат както теоретичен, така и в практико-приложен характер.

Намирам за уместно да отбележа успешните усилия на докторанта да демонстрира успешно добър научен стил Комсалов демонстрира умения за професионална работа с научна литература от различни области, и по този начин предлага една издържана научна разработка, отговаряща на академичните традиции и съвременните научни изисквания и те закономерно допринасят за общото отлично впечатление от дисертационния труд.

III. Критични бележки и препоръки.

Като първи опит за представяне на цялостно научно изследване на сложни теоретични и практически проблеми, е естествено към дисертационния труд да бъдат отправени критични бележки и препоръки. Амбицията за всеобхватност и разглеждане на прекалено много аспекти на изследвания проблем, която е демонстрирана в дисертационното изследване, похвална сама по себе си, надхвърля изискванията за една докторска дисертация и в някои случаи това довежда до недостатъчното им изследване. Поради което е препоръчително засегнатите аспекти на проблема да бъдат предмет и на бъдещите научни трудове на докторанта, което му пожелавам. Позволявам си да препоръчам и по-прецизно и пълно позоваване на използваните източници и литература в бележките под линия. Тези бележки и препоръки не „засенчват“ общото положително впечатление от представеното за оценка изследване, по-скоро имат пожелателен характер към бъдещи научни разработки на докторанта.

IV.Лични впечатления от докторанта.

Познавам Юлиан Комсалов от обучението му като мой студент в специалността “Право”, редовна форма на обучение, в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Добро впечатление ми направи неговото желание за самообразование и развитие. Тези негови качества, както и отличната му езикова подготовка, ме мотивираха да му препоръчам, още по време на обучението му в Юридическия факултет, специализация в интензивен курс по Право на ЕС към „Центъра Жан Моне за Европейски изследвания“ към Университета „Николай Коперник, гр.Торун,Полша, който той успешно завърши. Моите лични впечатления са, че Юлиан Комсалов притежава необходимата компетентност, теоретична подготовка н високо образован и постоянно усъвършенстващ знанията си млад юрист и перспективен учен.

V. Заключение.

1. Документите и материалите, представени от докторанта Юлиан Комсалов отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на Института за държавата и правото – БАН.

2. В резултат на изразените в становището наблюдения и оценки на дисертационният труд, се налага заключението, че той е разработен на високо равнище, с необходимата критичност, аргументираност на изводите и заключенията. Направените констатации дават основание да се посочи, че докторантът притежава необходимите теоретични знания и уверено демонстрира умения за самостоятелна научно-изследователска работа.

3. Като имам предвид гореосочените изводи, с пълна убеденост изразявам своята положителна оценка на дисертационния труд и изразявам своята подкрепа уважаемото Научно жури да присъди на Юлиан Борисов Комсалов образователната и научна степен „доктор" по професионално направление 3.6 Право, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Международно право и международни отношения.

12 август 2014 г.

Член на научното жури:

/проф. д-р Надя Бояджиева/